

EL- MELİK

El-Melik, Allah (c.c)'ın esma-ül hüsnâ'sından bir ism-i ilâhisidir. Melik, bilindiği üzere hükümdar anlamında olup; dünyayı idare edenlere denilir. Hakiki Melik ise Rabb'ül Âlemin olan Yüce Mevlâ'dır.

O öyle bir Melik'tir ki, cümle alemlerin, tüm varlıkların melikidir. Kâinatın ezeli ve ebedi tek hükümdarı ancak Allah'tır. Kâinatta mutlak hükümdarlık ancak Allah Teâlâ'nın hakkıdır. Bu sıfatta O'na denk olacak başka bir melik asla düşünülemez. Malik'ül Mülk'tür, mülk O'na aittir. Öyleyse mülkün sahibi aynı zamanda o mülkün melikidir. İdare eden O'dur, kanunlar vaz eden odur. O'nun hükmü geçerlidir. Hükümlerle, kanunlarla kâinatı idare eden tek hükümdar Allah (c.c)'tır. Sonsuz âlemlerde ve sayısız mahlûkat üstünde hakimiyet ve saltanat ancak O'nundur, ve ancak O'nun iradesi, hüküm ve saltanatı caridir. Ancak O'nun dilediği olur ve dilemediği olmaz. Fermanını geri döndürecek hüküm ve kazasını bozacak olan yoktur. Dilediğini dilediği gibi yapar. Dilerse mülk verir, şah yapar; dilerse padişahken alçaltır, sefil, zelil eder. Diler var eder, diler yok eder. Dilerse fetihler nasip eder, dilerse bir milleti bozguna uğratar. Bir ayet-i kerimede şöyle buyurur:

"(Resûlüm!) De ki: Mülkün gerçek sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin ve mülkü dilediğinden geri alırsın. Dilediğini yüceltir, dilediğini de alçaltırsın. Her türlü iyilik senin elindedir. Gerçekten sen her şeye kadırsın. Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katarsın. Ölüden diriye çıkarır, diriden de ölüyü çıkarırsın. Dilediğine de sayısız rızık verirsin." ¹

Herkes O'nun iradesine tabi olup fermanına baş eğmeye mecburdur. O kimseye muhtaç değildir fakat herşey O'na muhtaçtır. Kainat üzerinde tasarrufu bi'l-istiklâldir². Yardımcıya, vezire, vekile hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. O hükümdar ki, dünyayı bir çalışma yeri, ahireti de hesap günü, yani çalışmanın karşılığının alınacağı yer olarak yaratmıştır. Mahkeme-i kübra oradadır. İyiler için iyi işleri bedeli cennet, kötüler için kötü işlerinin bedeli de cehennemdir. Hem o hükümdar aynı zamanda Adil'dir. Herkese hak ettiğini Adl isminin tecellisiyle verecektir.

O Melik ki, kullarına hükümlerini, kurallarını, kanunlarını, madde madde haber verip ilan ederken aynı zamanda da hiçbir şeyin O'ndan gizli kalmayacağını, herşeyden haberdar olduğunu da bildiriyor. Evet, Habîr, Semî', Basîr, Rakîb, Alîm, Latîf, Şehîd gibi isimleri ile nasıl bir hükümdar olduğunu bildiriyor.

Dünyadaki meliklere yani yöneticilere gelince, belki Allah tarafından muvakkaten³ iktidar mevkiine getirilmişlerdir. Onlara da büyük mesuliyetler düşmektedir ki, kâinatın Melikinin birer vazifeli memurudurlar. Onlar da devletten, milletten sorumludurlar. Allah bu mevkide olanlara iz'an ve mesuliyet duygusu versin. Üstlendikleri işler çok büyük ciddiyet gerektiren ve çok büyük sorumlulukları beraberinde getiren görevlerdir.

Bu hususta biz kullara düşen nedir? Bu Yüce Melîk'in karşısında sorumluluklarımızı müdrük miyiz? Hakikaten kanunlara uyuyor muyuz?

"Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin kendisine fısıldadıklarını biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız." ⁴

"Kim zerre miktarı hayır yapmışsa onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür." ⁵

Bu benzeri pek çok ayetler gösteriyor ki, hükümdar herşeye vakıf ve herşey muntazam bir şekilde kayda geçiyor. Ve mahkeme-i kübrada bu kayıtlar ortaya dökülüp hesabı sorulacak ve herkes neyi hak ettiyse -mükafat veya mücazat- verilecek. Ve Cenab-ı Hakk kula adeta "İşte ben hükümdarım, şunlar da yasalarım. İstersen bu yasalara saygılı olur mükafata erersin, istersen yasalarımı çiğner cezaya çarptırılırsın, sana biraz mühlet" dercesine açık bir şekilde kendi hükümdarlığını ilan ediyor, kullarını uyarıyor ve itaate dolayısı ile kurtuluşa yani cennetlerine vasil olmaya davet ediyor. İtaat

¹ Âl-i İmran:26,27

² Kimseye bağlı olmayarak

³ Vakitli. Geçici. Fani. Devamlı olmayan

⁴ Kaf:16

⁵ Zilzal:7,8

etmeyenlere de başlarına gelecek elim azabı haber veriyor. Allah Teâlâ koyduğu hududları aşanlara şöyle nida ediyor:

"Kendisini rezil edecek azabın kime geleceğini ve sürekli bir azabın kimin başına ineceğini yakında bileceksiniz." ⁶

İtaat edenlere de şöyle sesleniyor:

"İman edip de, iyi işler yapanlara gelince, onlar için yaptıklarına karşılık olarak varıp kalacakları cennet konakları vardır." ⁷

Dünyada bile hükümdarın hükümlerine riayet edilmediğinde nasıl ceza uygulanıyor; malumdur. Hakiki hükümdar, Malik'ül Mülk olan Mevlâ da kendi kanunlarına itaat edenler ve etmeyenler hakkında hükmedecektir elbette. Tarih, Melik olan Allah'a itaat edenlerin ve etmeyenlerin tabloları ile doludur. İtaat edenleri daha dünyada iken yüceltmiş, itibarlı kılmış, ahirette ise daha çok nimet ve şerefe nail olacaklarının müjdesini vermiştir.

İşte Musa (a.s) karşısında hükümdarlık taslayan Firavun'un akıbeti. İbrahim (a.s) karşısında Nemrud'un akıbeti. Nuh (a.s)'ın evladı, karısı ve kavminin durumları. Karun ve bunca şahlar, krallar, kraliçeler, Hakk'tan uzak olanlar... Hepsinin sonu felakettir, mevkisi ne olursa olsun.

Ebu Bekir'ler (r.a), Veysel Karaniler, Yunus Emreler, Mevlânâlar, Bahaeddin Nakşibendler, Abdülkadir Geylânîler, Hz. Hatice, Aişe, Fatıma Analarımız, Rabia Hatunlar gibi hayırla şerefle yadedilenler, O Yüce Melik karşısında boyun büküp saygıyla teslim olanlardır. Rabbim bizi de itaatlilerden eylesin. Âmin.

İşte Allah'ın Melik ve hükümdarlığına dair ayet-i kerimelerden mealler:

"Görmekte olduğunuz gökleri direksiz olarak yükselten, sonra Arş'a istivâ eden, güneşi ve ayı emrine boyun eğdiren Allah'tır. (Bunların) her biri muayyen bir vakte kadar akıp gitmektedir. O, Rabbinize kavuşacağınıza kesin olarak inanmanız için her işi düzenleyip âyetleri açıklamaktadır." ⁸

"Rahmân, Arş'a istivâ etmiştir." ⁹

"Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yaratan, sonra Arş'a istivâ eden (ona hükmeden) Rahmân'dır. Bunu bir bilene sor." ¹⁰

"Gökleri, yeri ve bunların arasındakileri altı günde (devirde) yaratan, sonra arşa istivâ eden Allah'tır. O'ndan başka ne bir dost ne de bir şefaatiniz vardır. Artık düşünüp öğüt almaz mısınız?" ¹¹

"O, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'ın üzerine istivâ edendir. Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. Nerede olsanız, O sizinle beraberdir. Allah yaptıklarınızı görür." ¹²

El-Melik olan Rabb'ül Alemin'in üzerimizdeki tasarrufunu ve bizimle olan münasebetini, maddi manevi nimetleriyle serfiraz oluşumuzu, bu Rahman ve Rahîm olan Melik'in karşısındaki sorumluluklarımızı bir nebze düşünersek, ne derece nakıs, zayıf ve ciddiyetsiz olduğumuz ortaya çıkacaktır.

Düşünelim ki dünya kanunları dahi itaati gerektiriyor ve aksi bir hareket cezayla sonuçlanıyor, ve fertlerin kalblerinde en azından cezaya çarptırılmamak için yasalara uyma duygusu hakim. Bu nedenle davranışlara bu yasalara göre yön veriliyor, hem yasalara saygılı olma, hem cezadan korunma, hem de hükümdarın takdirini kazanıp ödüllendirilme amacı güdülüyor. Malik-ül Mülk olan Yüce Allah, insanı eşref-i mahlûkat olarak yaratmış ve bu özel mahlûkuna iman gibi bir hazine bahşetmiştir. En büyük zenginlik, nimet imandır ve imanın gereği olarak Rabb'e kulluktur. İşte bu iman ve kulluk sayesinde ki; O Melik itaat eden kullarına cennetlerde mülk ihsan edip, ebedi saadete erdirip büyük bahşişler vererek ve haber verdiği üzere aklın, mantığın almadığı sürprizlerle adeta ukba padişahlığı lûtfedecektir.

⁶ Hud:39

⁷ Secde:19

⁸ Rad:2

⁹ Taha:5

¹⁰ Furkan:59

¹¹ Secde:4

¹² Hadid:4

“La ilahe illallah’ül Melik’ül Hakk’ul mübin” derken uyanık olalım, o merhameti engin, kerim Melik’e yakışır bir kulluk sergileyelim inşallah.